

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/112/2015
Identifikačné číslo spisu:	8712212155
Dátum vydania rozhodnutia:	04.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Auxt
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8712212155.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Y. X., bytom N. zastúpená obchodnou spoločnosťou Hudzík & Partners s.r.o., so sídlom Mnoheľova 830/15, 058 01, Poprad, IČO: 47 251 654, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ján Hudzík, proti žalovaným: 1/ Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Michalská 18, 815 63, Bratislava, IČO: 36 854 140, 2/ Profesionálna dražobná spoločnosť, s.r.o., so sídlom Masarykova 21, 040 01 Košice, IČO: 36 583 936, zastúpený obchodnou spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Attila Nagy, s. r. o., so sídlom Cibická cesta 2, 900 21 Svätý Jur, IČO: 36 868 272, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Attila Nagy, 3/ H. A., bytom O. zastúpený JUDr. Martinom Bašistom, advokátom so sídlom Štefánikova 8, 058 01 Poprad, o určení neplatnosti dražby, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 17 C 183/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. októbra 2014, sp. zn. 9 Co 126/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 10. septembra 2013, č.k. 17 C 183/2012-255 zamietol žalobu o určení neplatnosti dražby nehnuteľnosti bytu č. 114, nachádzajúceho sa na 1. poschodí vo vchode č. 7 v bytovom polyfunkčnom dome s. č. XXXX na S. v k.ú. Poprad zapísanom na LV č. XXXX Správa katastra F., konanej dňa 20. júna 2012. Žalobkyňu zaviazal zaplatiť trovy konania žalovanému 1/ v sume 0,- €, žalovanému 2/ trovy konania v sume 1.316,72 € k rukám právneho zástupcu žalovaného 2/, žalovanému 3/ trovy konania v sume 0,- € k rukám právneho zástupcu žalovaného 3/ a žalovanému 3/ trovy konania v sume 402,60 € k rukám právneho zástupcu žalovaného 3/ do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd prvého stupňa uviedol, že v konaní bolo vykonané dokazovanie k jednotlivým uvádzaným dôvodom neplatnosti dražby a dospel k záveru, že nezistil žiadny dôvod neplatnosti dražby. Dražba vykonaná dňa 20. júna 2012 bola vykonaná v súlade so zákonom č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o dobrovoľných dražbách“).

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) rozsudkom zo dňa 15. októbra 2014, sp. zn. 9 Co 126/2013 potvrdil podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa. V odôvodnení okrem iného uviedol, že „žaloba o určenie neplatnosti dražby musí obsahovať všetky podstatné náležitosti, t.j. označenie účastníkov..., pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, špecifikáciu konkrétneho práva alebo práv, ktorých porušením mal byť žalobca dotknutý, označenie dôkazov, ktorých sa žalobca dovoľáva a musí byť zrejmé, čoho sa žalobca domáha (§ 79 ods. 1 O.s.p.). V tejto súvislosti nadobúda na právnom význame pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností ako nevyhnutná podmienka riadne podaného návrhu na začatie súdneho konania. Opísanie rozhodujúcich skutočností v návrhu je prejavom tzv. povinnosti tvrdenia...Ak je skutkový dej v žalobe popísaný zmätočne, či absentuje vôbec, ide o vadu žaloby odstrániteľnú podľa § 43 ods. 1 O.s.p. Takýto postup súdu však nie je na mieste v prípade, že navrhovateľ v návrhu skutkového tvrdenia uvedie, hoci len veľmi stručne, avšak v rozsahu dostatočnom, aby sa z neho dal vymedziť predmet konania. Pokiaľ obsahuje žaloba tvrdenie skutočností, z ktorých možno vyvodiť, aký je predmet konania, potom procesnou sankciou za nesplnenie povinnosti tvrdenia, prípadne aj za nesplnenie dôkaznej povinnosti v žalobe, nie je odmietnutie návrhu podľa § 43 ods. 2 O.s.p., ale prípadný neúspech účastníka vo veci samej. To platí vo zvýšenej miere v prípade, že takéto tvrdenie skutočností tvoriacich predmet konania sa malo uskutočniť v priebehu prekluzívnej lehoty.“

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie z dôvodu, že jej bola postupom súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Odvolací súd sa podľa žalobkyne nevysporiadal so všetkými námietkami, ktoré podala vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa, a to s námietkou, že zmluva o vykonaní dražby je absolútne neplatná, a najmä s námietkou v tom smere, že „zo žiadneho predpisu nevyplyva, že v žalobnom návrhu musí uviesť presné dôvody neplatnosti dobrovoľnej dražby v lehote do troch mesiacov od udelenia príklepu a že nestačí ako dôvod neplatnosti uviesť uskutočnenie dražby za nezákonných a netransparentných podmienok, pretože lehota uvedená v ustanovení § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách (ďalej len ZDD) uvedená lehota má prekluzívny charakter a v tejto lehote musí presne špecifikovať dôvod neplatnosti dražby. Týmto formalistickým prístupom odňal ako odvolací súd tak aj súd prvého stupňa žalobkyňi možnosť konať pred súdom, nakoľko z ustanovenia § 21 ods. 2 ZDD nie je možné žiadnym výkladom a už vôbec jazykovým výkladom k tomu, že osoba, ktorá sa domáha určenia neplatnosti dražby musí uviesť konkrétne dôvody neplatnosti a nestačí uvedenie dôvodu neplatnosti ako nezákonnej a netransparentnej.“ Žalobkyňa je toho názoru, že v prípade, ak „žalobca pri podaní návrhu na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby uvedie všeobecný dôvod neplatnosti dražby, súd za účelom poskytnutia práva na súdnu ochranu má postupovať podľa § 43 ods. 1 O.s.p. a vyzvať účastníka konania, aby svoje neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú mu určí.“ Podľa žalobkyne jej súd prvého stupňa odňal možnosť konať pred súdom tým, že ju nevyzval na doplnenie neúplného podania a odvolací súd tým, že sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa. Žalobkyňa navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a zaviazat žalovaných na náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovaný 1/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že podmienky pre dovolanie nie sú dané a žiadal dovolanie zamietnuť.

Žalovaný 3/ vo vyjadrení k dovolaniu taktiež požaduje dovolanie zamietnuť z dôvodu, že odvolací súd rozhodol zákonne a vecne správne.

Žalovaný 2/ sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej „najvyšší súd alebo dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu prípustné, ak smeruje proti takému jeho rozhodnutiu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade dovolaním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký jeho potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. procesne prípustné.

Vzhľadom na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukládajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa najvyšší súd len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal predovšetkým otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. (t.j. ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).

Žalobkyňa existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až a g/ O.s.p. netvrdila a vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Vychádzajúc z obsahu dovolania a v ňom vytýkaných nedostatkov, odvolací súd sa osobitne zamerail na skúmanie otázky, či postupom alebo rozhodnutím odvolacieho súdu bola žalobkyni odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu konania, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Takáto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Z hľadiska posúdenia existencie procesnej vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. ako dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je pritom významný subjektívny názor dovolateľa, že v konaní k takejto procesnej vade došlo, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne takouto vadou postihnuté.

Ústavný súd Slovenskej republiky podľa konštantnej judikatúry (pozri IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne,

zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a ochranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07).

Podľa čl. 6 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu dal odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Dovolací súd ďalej uvádza, že v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) - porovnaj napr. rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I tak, že rozhodnutie súdu musí viesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia.

Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., tak z formálneho, ako aj z obsahového hľadiska, a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie

rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, jednotlivé časti odôvodnenia a ich obsahová (materiálna) náplň zakladá v súhrne jeho zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť.

K námietke žalobkyne, že sa odvolací súd nevysporiadal s jej odvolacou námietkou že „zo žiadneho predpisu mu nevyplýva, že v žalobnom návrhu musí uviesť presné dôvody neplatnosti dražby v lehote do troch mesiacov od udelenia príklepu a že nestačí ako dôvod neplatnosti uviesť uskutočnenie dražby za nezákonných a netransparentných podmienok... uvedená lehota má prekluzívny charakter a v tejto lehote musí presne špecifikovať dôvod neplatnosti dražby“ dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa s touto námietkou vysporiadal a obsiahlo aj odôvodnil v súvislostiach v odôvodnení dovolaním napadnutého rozsudku (na str. 7 - 9), pričom uviedol, čo musí obsahovať žaloba o určenie neplatnosti dražby, ako aj právny význam pravdivého opísania rozhodujúcich skutočností ako nevyhnutnej podmienky riadne podaného návrhu na začatie súdneho konania. Zároveň odôvodnil, prečo nepostupoval podľa ustanovenia § 43 ods. 1 O.s.p. a nevyzval žalobkyňu na odstránenie vady žaloby a to tým, že takýto postup nie je na mieste nakoľko, žalobkyňa v návrhu skutkové tvrdenie uviedla v rozsahu dostatočnom, aby sa z neho dal vymedziť predmet konania.

Zároveň je potrebné osobitne uviesť, že ustanovenie § 237 O.s.p. spája prípustnosť dovolania výlučne len so závažnými procesnými vadami, a s výhradne tými, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť. Iné procesné vady (procesné vady inej povahy, než sú vady taxatívne vymedzené v § 237 O.s.p.) a tiež iné nesprávnosti než sú vady postupu súdu v konaní (napríklad nesprávnosti, ku ktorým došlo v rámci právneho posudzovania veci), nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci súdom, spočívajúcim v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p.

K námietke žalobkyne, že jej súd prvého stupňa a odvolací súd odňali možnosť konať pred súdom nesprávnym výkladom ustanovenia § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách a to tak, že osoba, ktorá sa domáha určenia neplatnosti dražby musí uviesť konkrétne dôvody neplatnosti a nestačí uvedenie dôvodu neplatnosti ako nezákonnej a netransparentnej, dovolací súd uvádza, že takáto námietka by mohla byť posudzovaná nie ako procesná vada, ale ako nesprávne právne posúdenie. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (R 43/2003).

V danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené. Najvyšší súd preto dovolanie žalobkyne ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyňi, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd však žalovanému 2/ žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že mu v súvislosti s ním žiadne nevznikli a žalovanému 1/ a 3/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodali návrh na ich náhradu (§ 151 ods. 1, 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.